

Bymiljøpakken

Mobilitetsrapport

Pr. 1. mai 2023

Sist revidert 31.05.2023

- **Biltrafikk:** Månedsindeksen viser at trafikken i april var 1,7% lavere enn samme måned i 2017. For perioden hittil i år (pr. 1.5.) er trafikken 2,6 % lavere enn samme periode i 2017. Trafikken ligger over nivået fra før pandemien, men månedsindeksen viser en utflating de tre siste månedene.
- **Kollektivtrafikk:** Antall busspassasjerer i april var 1 986 364. Det er en økning på 14 % sammenlignet med april 2022. Antall passasjerer hittil i år (pr. 1.5.23) har økt med 27 % sammenlignet med samme perioden i 2022.
- **Sykeltrafikk:** I april ble det i snitt registrert 6 422 syklistere i tellepunktene daglig. Det er en nedgang på 3 % fra april 2022. Antall syklistere hittil i år viser en økning på 4% sammenlignet med 2022.
- **Bysykler:** Antall turer med bysykkel i april var 43 921. Det er en nedgang på 8 % sammenlignet med april 2022. Antall turer hittil i år viser en økning på 5 % sammenlignet med samme periode i 2022.
- **Sparkesykler:** Antall turer med sparkesykkel fra Ryde i april var 151 016. Det er en økning på 46 % sammenlignet med april 2022. Antall turer hittil i år viser en økning på 70% sammenlignet med samme periode i fjor. (Merk at dette er basert på data fra en leverandør).
- **Bildeling:** Bildeling fra Kolumbus ble etablert i 2022. I april 2023 ble delebilene benyttet på 517 turer. Det er en økning på 468 % i forhold til april 2022. Antall turer hittil i år viser en økning på 522% sammenlignet med samme periode i 2022, hvor ordningen var nyetablert og færre biler var tilgjengelig.
- **Parkering:** Både for Sandnes og Stavanger har antall parkeringer på offentlig P-plasser i sentrum vist en økende trend i 2022 sammenlignet med 2021. Denne trenden fortsetter inn i 2023.

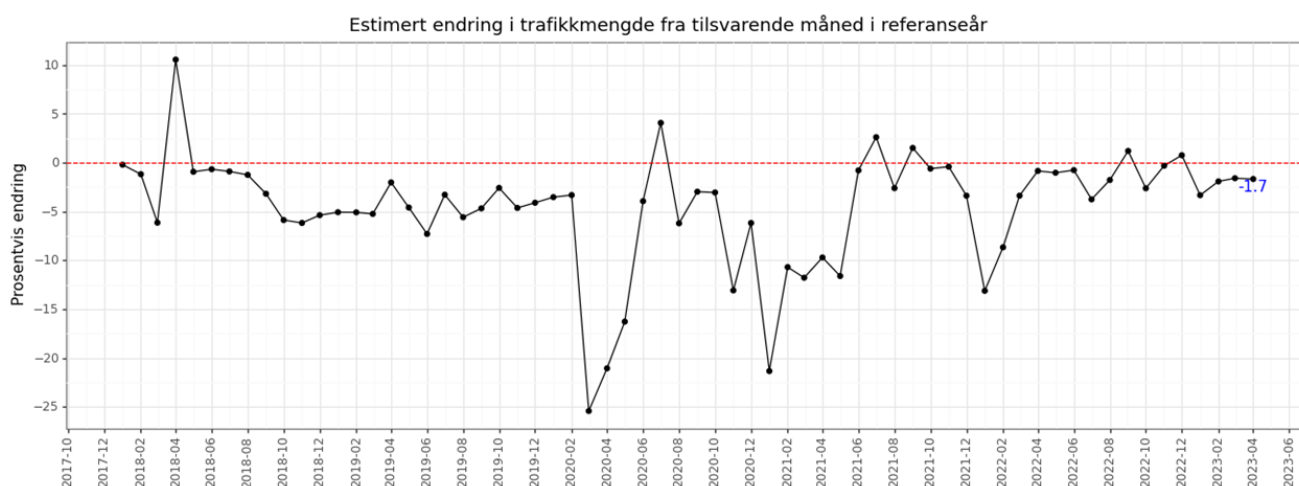

Personbil

Hovedindikator for nullvekstmålet er byindeksen. Byindeksen beregner prosentvis endring i trafikkmengde av «lette» biler, og er basert på 20¹ trafikktellepunkt innenfor området som omfattes av byveksttalen for Nord-Jæren. Nullvekstmålet skal måles ved at trafikkutviklingen vurderes på et treårs glidende snitt som sammenlignes med basisåret 2017.

Byindeksen for den siste 3-års perioden (mai 2020 – april 2023) viser at trafikkmengden i gjennomsnitt er 2,4% lavere sammenlignet med referanseåret 2017. I store deler av perioden fra mars 2020 til mars 2022 ble trafikken i varierende grad påvirket av tiltak mot spredning av det nye koronaviruset. Trafikken varierte i takt med de til enhver tid gjeldende tiltak. Enkelte tiltak førte til nedgang i trafikken, som utstrakt bruk av hjemmekontor og færre arrangementer der folk kunne møtes fysisk. Oppfordringen om å unngå å benytte kollektivtrafikk dersom mulig, kunne nok isolert sett øke persontrafikken noe, men totalt sett førte tiltakene til mindre biltrafikk. Det glidende treårs snittet, som nullvekstmålet vurderes på, vil derfor vise en «unormal» lav trafikk frem til 2025 når 2020 og 2021 ikke lenger inngår i perioden. Mobilitetsrapporten utdyper derfor trafikkutvikling med også å vise utviklingen i byindeksen pr. måned og pr. «hittil i år».

Figur 1 viser den prosentvise endringen trafikkmengde for "lette" biler, pr. måned, fra januar 2018 til og med april 2023, målt mot trafikkmengden i tilsvarende måned i 2017.

Figur 1 Prosentvis endring i antall «lette» biler registrert i tellepunktene i perioden januar 2018-april 2023 målt mot tilsvarende måned i 2017

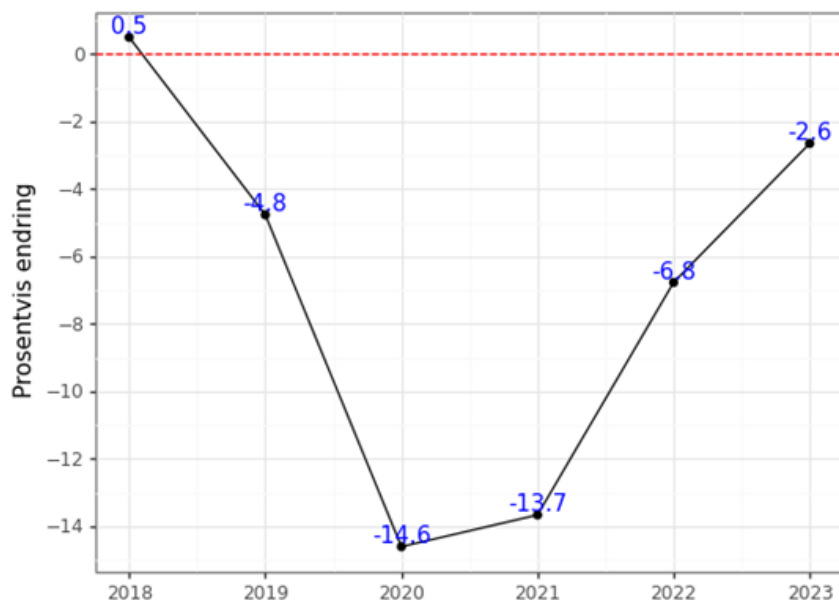
¹ Byveksttalen for Nord-Jæren legger opp til 24 tellepunkt for by-indeksen. Endring i metodikk for beregning av by-indeksen høsten 2022 innebærer at 4 av punktene ikke kan benyttes fordi de ikke var operative i basisåret 2017.

Basisåret 2017, utgjør nullpunktet i figuren. Når kurven ligger over nullpunktet har det vært vekst sammenlignet med tilsvarende måned 2017 og når den ligger under har det vært en nedgang i trafikken sammenlignet med tilsvarende måned i 2017. I 2022 var det to måneder (september og desember) hvor trafikken var høyere enn tilsvarende måned i 2017. I 2019, som var siste normal-år, lå trafikken stabilt under 2017-nivå gjennom hele året.

I starten av 2023 viste indeksen økning i trafikken, mens månedsindeksen for april var -1,7 % som er på nivå med de to foregående månedene.

Figur 2 viser hvordan indeksen for perioden «hittil i år» har utviklet seg fra 2018 til 2023. Etter en sterk nedgang under koronapandemien er indeksen for perioden januar til og med april 2023 på -2,6 %. Det er 2,2 prosentpoeng høyere enn nivået for den samme perioden i 2019 som er siste normalår.

Figur 2 Estimert prosentvis endring i trafikkmengde «hittil i år» for perioden 2018-2023 sammenlignet med referanseåret 2017.

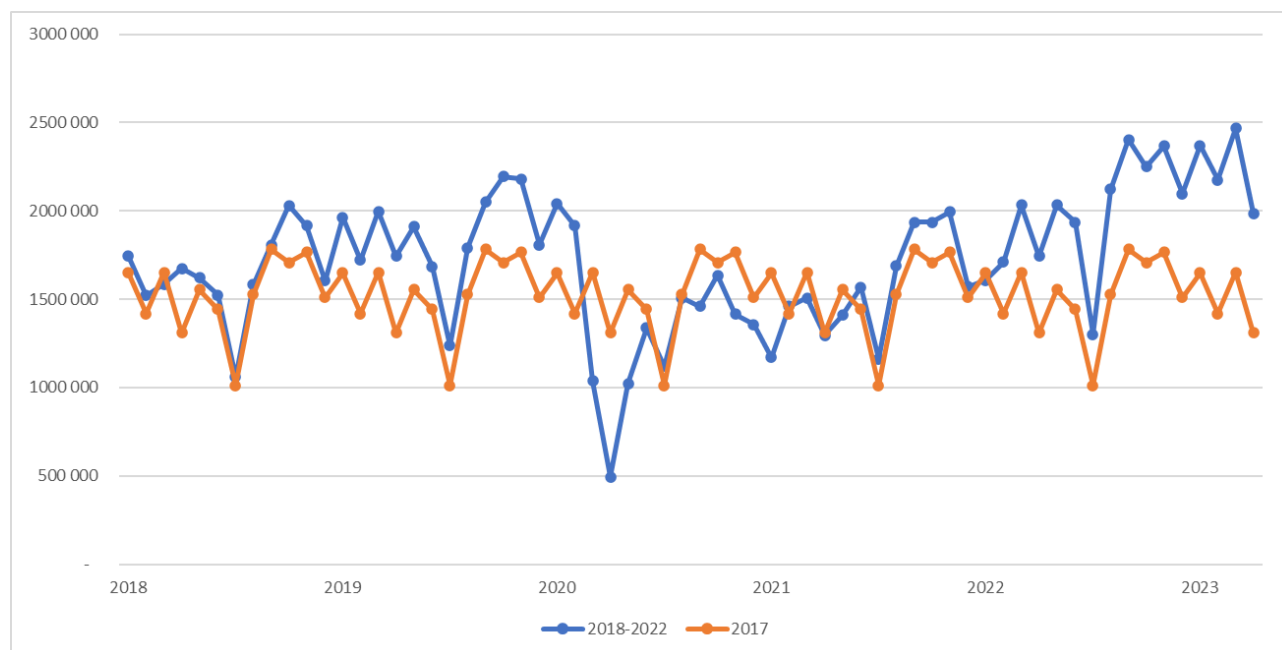
Selv om biltrafikken på Nord-Jæren ligger under 2017 nivå, har det vært en stigende trend etter koronapandemien. De siste tre månedene viser imidlertid månedsindeksen en utflating.

Den nasjonale vegtrafikkindeksen for 2022, som er basert på 800 trafikkregistreringspunkt over hele landet, viser at det var 3,5 % mer trafikk i 2022 enn i 2021. Utviklingen for lette kjøretøy isolert viser en økning på 4 %.

Buss

Antall busspassasjerer måles med telleapparat som er installert i alle bussene. Figur 3 viser utviklingen i antall busspassasjerer pr. måned fra januar 2018 til og med april 2023, målt mot basisåret 2017.

Figur 3 Antall påstigninger på buss pr. måned fra januar 2018 til og med april 2023 målt mot 2017

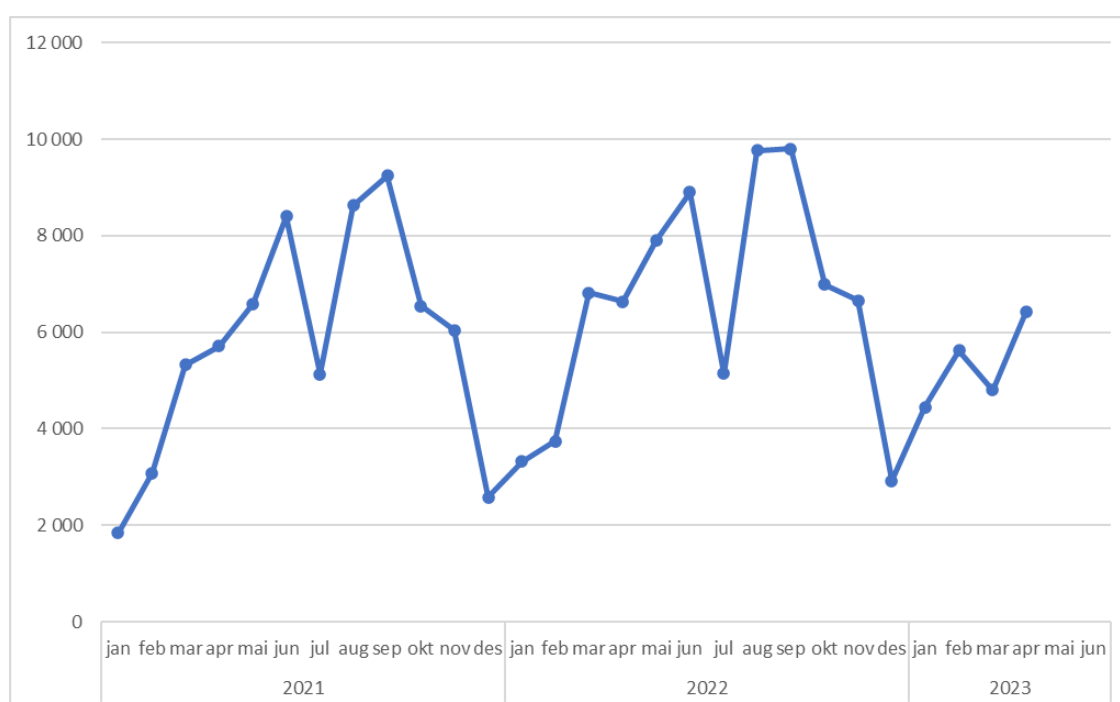
Figuren viser en økning i antall passasjerer fra 2018 og ut 2019. I februar/mars 2020 kom koronapandemien med strenge smitteverntiltak, hvor befolkningen i perioden ble frarådet å benytte kollektivtransport. Dette medførte et stort fall i antall busspassasjerer. Fra et bunnivå i april 2020 har trenden vært stigende, men med noen svingninger som i stor grad knyttes til endringer i smitteverntiltakene.

Antall busspassasjerer i april 2023 var 1 986 364. Det er 14 % høyere enn i april 2022. Nedgangen fra mars til april må ses i lys av at det var flere feriedager i april og en dag mindre i måneden. Antall passasjerer hittil i år er 8 998 837. Det er 1 904 503 flere passasjerer enn i samme periode i 2022, som tilsvarer en økning på 27 %. Den høye veksten i første tertial 2023 mot 2022 skyldes delvis at kollektivtrafikken i de to første månedene av 2022 fortsatt var påvirket av smitteverntiltak. I perioden mars-april, hvor det ikke var smitteverntiltak, er det en vekst i antall passasjerer på 18% fra 2022-2023. Utvidelse av rutetilbudet og reduksjon i takstene i oktober 2020 forventes å være en medvirkende årsak til den positive utviklingen i antall busspassasjerer.

Sykkel

Antall sykklister registreres i 23 tellepunkt innfor området som omfattes av Byvekstavtalen. Tellepunktene er etablert av Statens vegvesen og Rogaland fylkeskommune og utgjør grunnlaget for beregning av en årlig sykkelindeks for Nord-Jæren. Figur 4 viser gjennomsnittlig antall registrerte sykklister per dag i perioden januar 2021 til april 2023. Merk at i tidligere rapporter viste grafen totalt antall passeringer per måned, mens dette nå er endret til snitt antall passeringer per dag pr. måned.

Figur 4 Gjennomsnittlig antall sykklister per dag, per måned i perioden januar 2021 til april 2023

Figuren viser at det er betydelig sesongvariasjon i antall sykklister som registreres i tellepunktene, hvor det laveste nivået ligger mellom 2 000-4000 passeringer per dag i desember- februar til mellom 8 000-10 000 i juni, august og september. Det er kort historikk på denne dataserien, og 2021 og starten på 2022 er påvirket av koronatiltak.

Sykkelindeksen for Nord-Jæren, beregnet av Statens vegvesen, viser en økning i sykkeltrafikken på 10,9% fra 2021 til 2022.

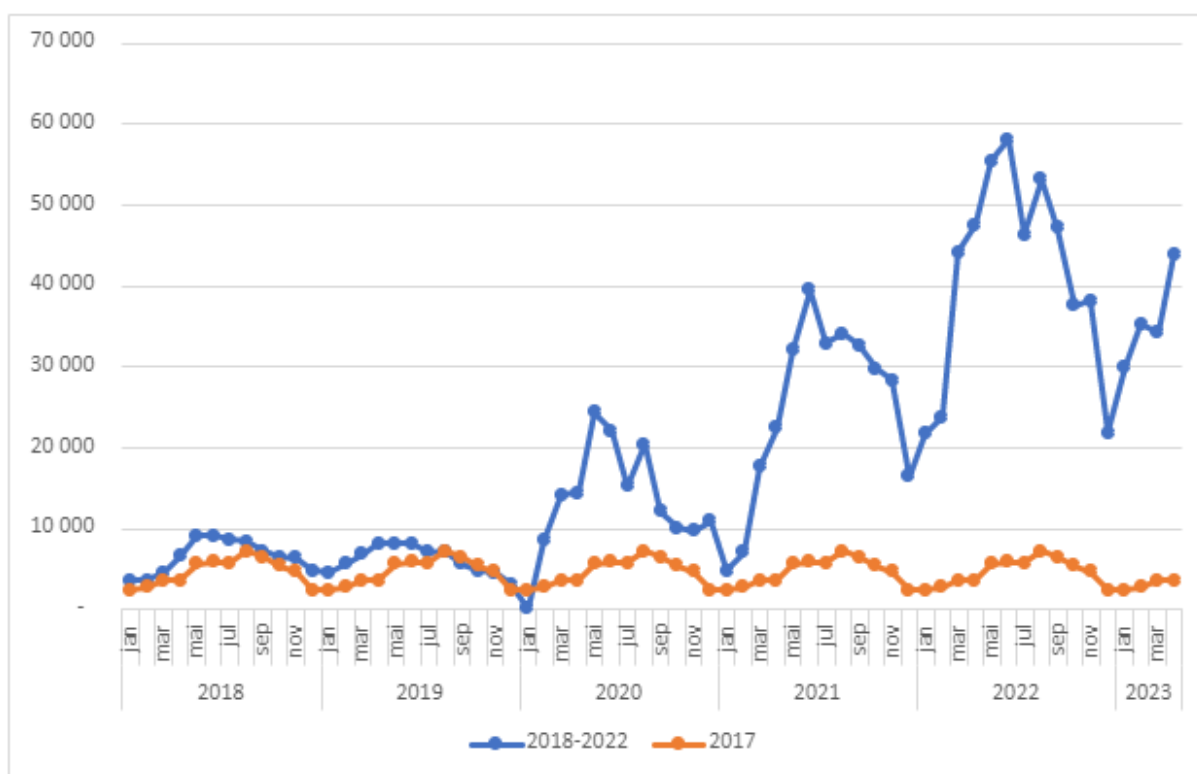
I april er det i snitt registrert 6422 passeringer daglig. Det er en nedgang på 3 % fra april 2022. Antall sykklister hittil i år viser en økning på 4% sammenlignet med samme periode i 2022.

Bysykkel

Fra 3. februar 2020 ble Rogaland et av få områder i verden med elektriske bysykler inkludert i kollektivtilbudet. Full integrering av bysykkel i kollektivtilbudet har så langt vært en stor suksess. Bruken av bysyklene har vært i sterk vekst siden ordningen ble innført. Figur 5 viser utvikling i antall turer² med bysykkel per måned fra januar 2018 til og med april 2023, sammenlignet med 2017.

Det gjøres oppmerksom på at i tidligere rapporter har figuren vist tall for Bysykkelordningen totalt. Fra og med denne rapporten er det geografiske området avgrenset til byvekstavgtalekommunene, og turer til og fra dette området.

Figur 5 Utvikling i antall turer med bysykkel pr. måned i perioden fra januar 2018 til april 2023

Trenden viser en sterk økning i antall turer, men med en tydelig sesongvariasjon gjennom året hvor juni og august har høyest antall turer. Tallene for juli er noe lavere som følge av ferieavvikling.

² Leieforhold med kortere varighet enn 3 minutter telles ikke med i statistikken som en tur. Så korte leieforhold er mest sannsynlig en sykkel som settes tilbake i stativet for å byttes med en annen e.l.

I april ble bysykkel benyttet på 43 921 turer. Det er 3640 færre turer enn i april 2022, og tilsvarer en nedgang på 5%. Både i mars og april har det vært en nedgang i antall turer sammenlignet med fjoråret, noe som bryter med den kontinuerlige veksten vi har sett tidligere. Forhold som kan ha medvirket til nedgangen er at det var flere dager med godt vær i mars måned spesielt, men delvis også april måned i 2022 enn i 2023. Det er også plassert ut flere ladestasjoner i Sola og Randaberg i år uten at det er kommet tilsvarende antall flere sykler. Det kan derfor tenkes at noen sykler er flyttet dit fra mer tettbefolkede områder med flere brukere. Denne effekten kan ikke forklare forskjellen i antall turer alene, men kan forsterke effekten av ulike værforhold.

Hittil i år er bysykkel benyttet på 143 473 turer. Det er på 6197 flere turer en samme periode i 2022 og tilsvarer en økning 5%. Økningen i starten av året er påvirket av at det i de to første månedene av 2022 fortsatt var restriksjoner som følge av pandemien. Tilbudet er fortsatt under utvikling. Det etableres flere ladestasjoner og flere sykler blir satt inn i ordningen.

I en spørreundersøkelse blant brukere av bysyklene oppga over halvparten at bysyklene hadde erstattet en eller flere turer med bil den siste måneden. I gjennomsnitt erstatter bysykkelen 15 000 bilturer pr. måned, (ref. Kolumbus Årsrapport 2021).

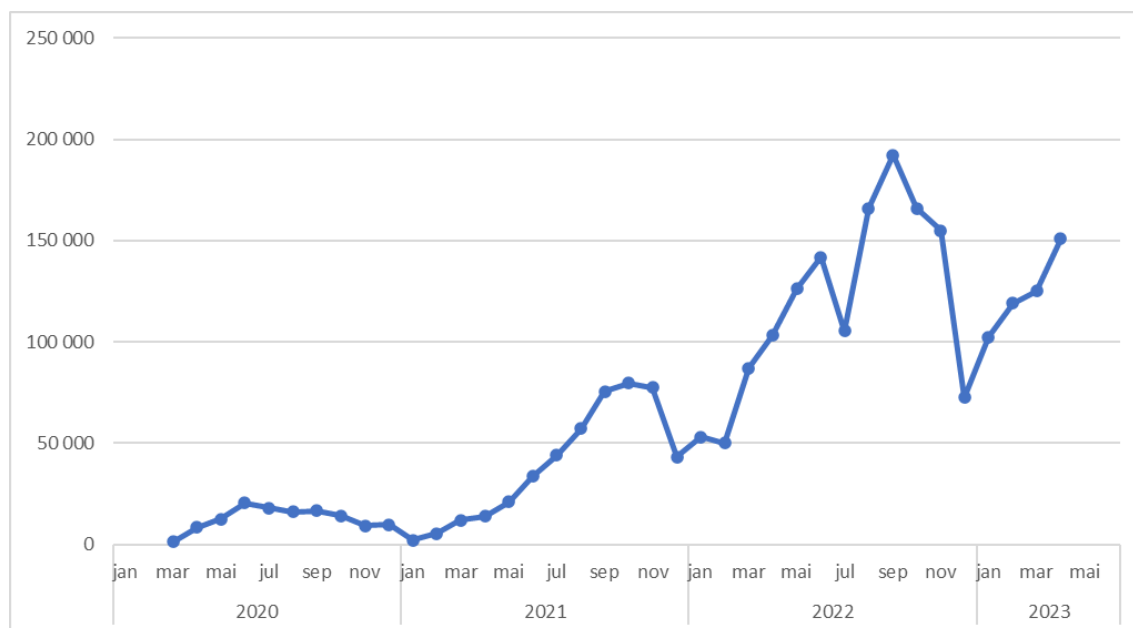

Elektriske sparkesykler

Utleie av elektriske sparkesykler i det offentlige rom er et transporttilbud som ble etablert på Nord-Jæren i starten av 2020. De elektriske sparkesyklene er et viktig mobilitetstiltak for å nå nullvekstmålet i byene. Ordningen med utleie av sparkesykler har ikke bare blitt godt mottatt. Utfordringer med «feilparkerte sykler» og krav om regulering av ordningen har vært en debatt i mediene. Det er opp til kommunen i hvilken grad de ønsker å regulere utleie av sparkesykler, og det finnes derfor mange ulike måter å gjøre det på. De første årene siden tilbudet ble etablert på Nord-Jæren har også vært preget av at kommunene skulle finne sin måte å legge til rette for sparkesyklene som et nytt og viktig mobilitetstiltak. Disse prosessene har påvirket hvilke leverandører som har tilbudt tjenesten i kommunene på Nord-Jæren i denne perioden, som igjen påvirker antall sykler som er tilgjengelig og antall turer.

Figur 6 viser utviklingen i antall turer med sparkesykkel per måned fra mars 2020 til april 2023 fra Ryde, som er en av operatørene på Nord-Jæren. Det finnes flere operatører og det arbeides med å få tilgang til data fra disse. Figuren viser derfor ikke det totale omfanget av turer som foretas med sparkesykkel, men den viser at det vært en sterk vekst i bruken av sparkesykler.

Figur 6 Utvikling i antall turer med sparkesykkel fra mars 2020 til april 2023 (data fra Ryde)

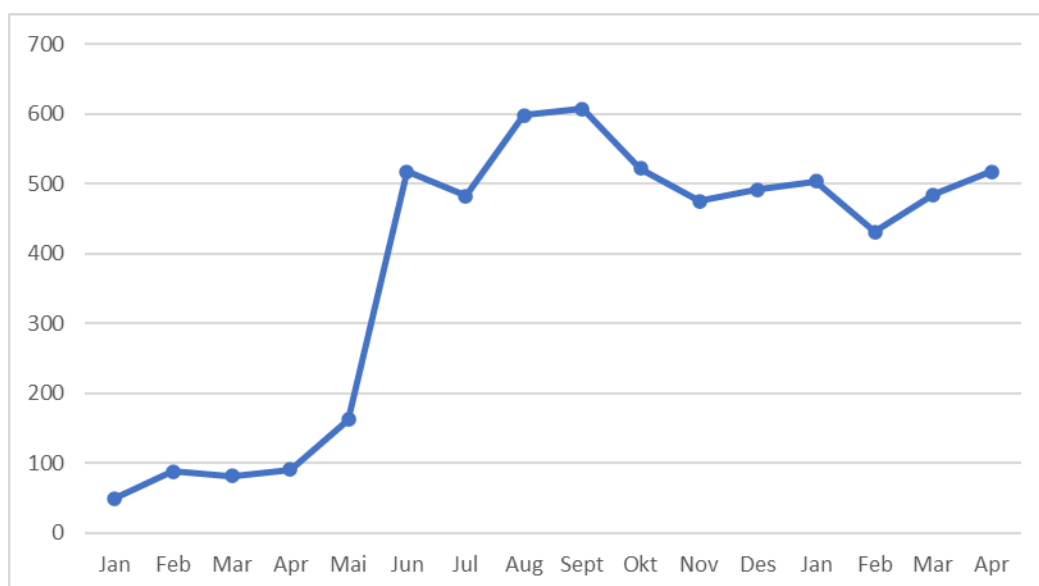
I april 2023 ble sparkesykkel fra Ryde benyttet på 151 016 turer. Det er en økning på 46 % fra april 2022. Hittil i år er sparkesykler fra Ryde benyttet på 497 683 turer. Det er en økning på 70% sammenlignet med samme periode i fjor.

Bildeling

I 2022 etablerte Kolumbus bildeling som et nytt mobilitetstiltak på Nord-Jæren. Ordningen er fortsatt i en oppbyggingsfase. Det er to billeverandører i ordningen, Move about og Get around. Det er nå 39 biler tilgjengelig i Kolumbus sin bildeleordning. Bilene er per dags dato tilgjengelige på følgende steder: Innovasjonsparken på Ullandhaug, 2020park, Universitetet i Stavanger, Parkeringsplassen på Jernbanelokket, Parkeringshuset på Jorenholmen, Parkeringshuset ved Stavanger Forum, Erichstrupsgate i Stavanger sentrum, Hillevåg torg, Olav Kyrres gate, Nymans vei

Antall turer med delebil pr. måned er vist i figur 7.

Figur 7 Utvikling i antall turer med delebil fra Kolumbus delebil-ordning fra januar til april 2023

Det har generelt vært en positiv utvikling i bruken av delebiler siden ordningen ble etablert. I april 2023 ble 517 turer gjennomført med delebil fra Kolumbus. Det er en økning på 468% sammenlignet med april 2022.

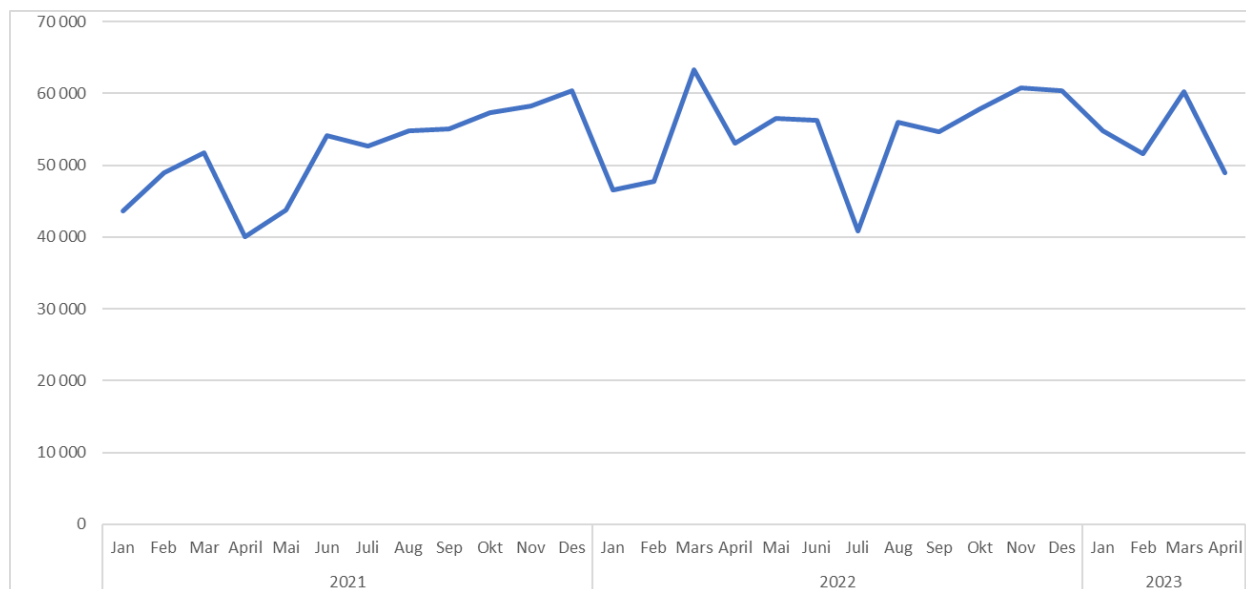
Totalt antall turer med delebil hittil i år er 1935. Det er en økning på 522% i forhold til samme periode i 2022. Hovedårsaken til den sterke veksten fra 2022 er at ordningen var nyetablert i 2022 og med få biler tilgjengelig i oppstartsfasen. I de tre første månedene var det bare en operatør som hadde kommet i gang. Siden juni 2022, hvor antall biler økte betydelig, har antall turer pr. måned stort sett ligget mellom 480-600 turer pr. mnd.

Parkering

Figur 8 og 9 viser utviklingen i antall solgte parkeringer (via app eller billett) på offentlig parkeringsplasser i sentrum av henholdsvis Sandnes og Stavanger. Ut over de offentlige parkeringsplassene er det privat drevet parkeringshus/parkeringsplasser knyttet til kjøpesentre og butikker. Disse inngår ikke i tallgrunnlaget. I Stavanger er det noe gratis korttidsparkering som ikke er med i oversikten. Sandnes sentrum har ingen gratis offentlig parkering.

Parkering i Sandnes sentrum

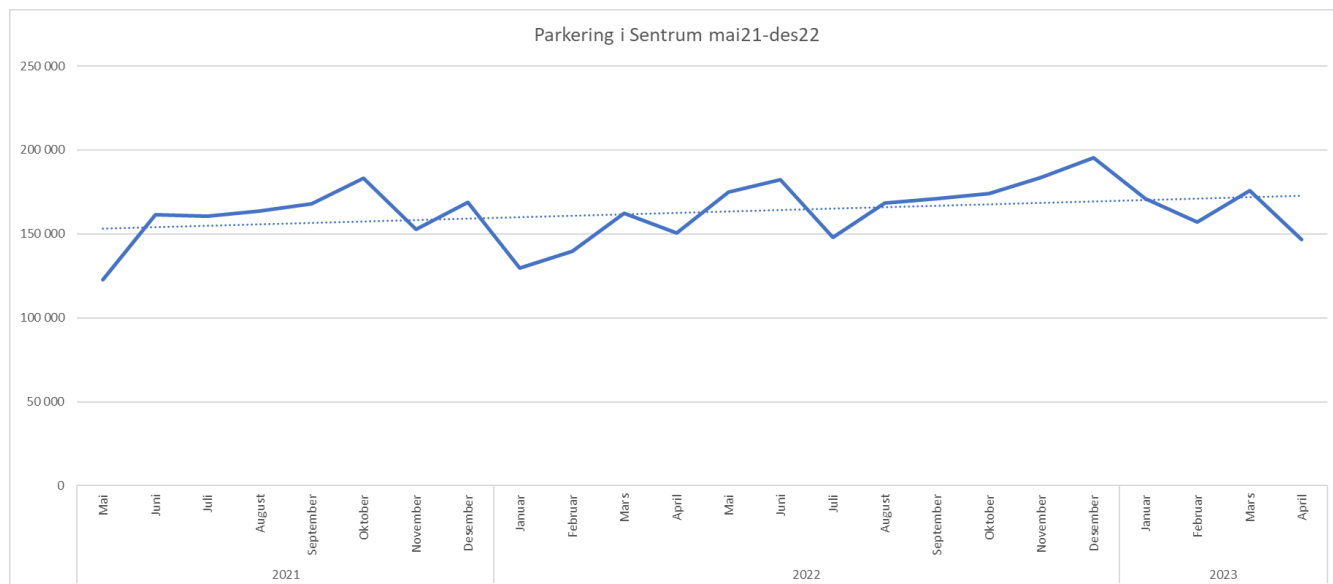

Figur 8 Utvikling i antall parkeringer pr. måned på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum i perioden jan. 21-april. 23.

Trenden viser en svak økning i antall parkeringer på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum fra 2021 til 2023. I 2022 økte antall parkeringer med 5 % i forhold til 2021. Dette må ses i sammenheng med tiltak mot koronapandemien. Tiltakene varte til mars 2022. For perioden januar til og med april 2023 er økningen i antall parkeringer på ca. 2%. For april måned er det en reduksjon i antall parkeringer på 8 % sammenlignet med april 2022.

Parkering i Stavanger sentrum

Figur 9 Utvikling i antall parkeringer pr. måned på offentlige parkeringsplasser i Stavanger sentrum i perioden mai 21 til april 23.

Figuren viser en svak økning i antall parkeringer på offentlige parkeringsplasser i Stavanger fra 2021 til 2023. Utviklingen må imidlertid sees i sammenheng med pandemien, som utløste store fall i parkeringsbelegg i perioder med strenge tiltak, som varte til mars 2022

Parkeringsbelegget fra før pandemien slo til i mars 2020, hadde over flere år hatt en svakt fallende trend, som skyldes økt bruk av kollektiv, mer sykkel og gange. I perioden fra mars 2020 til og med februar 2022 endret parkeringsbelegget seg radikalt i perioder på grunn av pandemien. Parkeringsbelegget fulgte i stor grad de ulike tiltakene som ble innført. Jo strengere tiltak, jo lavere parkeringsbelegg. Pandemiltakene varte helt frem til mars 2022. Fra og med februar 2022 og til og med desember viser tallene en svak økning (bortsett fra måneder med ferieavvikling). Parkeringsbelegget er nå mer likt slik det var i 2019.

På grunn av usikkerheten som har oppstått som følge av ettervirkningene av pandemien, bør en følge parkeringsbelegget i sentrum over tid for å se utviklingen. Det er alt for tidlig å konkludere i forhold til utviklingen fremover.

I april 2023 var det en nedgang på 2,4 % i antall parkeringer sammenlignet med april 2022. For perioden januar til og med april er det en økning i antall parkeringer på ca. 12 %